

Bruksela, 13 marca 2020 r.
REV1 – zastępuje zawiadomienie z dnia
21 marca 2018 r.

ZAWIADOMIENIE DLA ZAINTERESOWANYCH STRON

WYSTĄPIENIE ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA Z UE A PRZEPISY UE W DZIEDZINIE ZDROWIA ROŚLIN

Dnia 1 lutego 2020 r. Zjednoczone Królestwo wystąpiło z Unii Europejskiej i stało się „państwem trzecim”¹. Umowa o wystąpieniu² przewiduje okres przejściowy, który upływa dnia 31 grudnia 2020 r.³ Do tego czasu prawo Unii stosuje się w całości do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie⁴.

W okresie przejściowym UE i Zjednoczone Królestwo będą prowadzić negocjacje w sprawie porozumienia dotyczącego nowego partnerstwa, przewidującego w szczególności strefę wolnego handlu. Nie jest jednak pewne, czy takie porozumienie zostanie zawarte i czy wejdzie w życie w dniu zakończenia okresu przejściowego. W każdym przypadku skutkiem takiego porozumienia byłyby stosunki, które z punktu widzenia warunków dostępu do rynku będą znacznie różnić się od udziału Zjednoczonego Królestwa w rynku wewnętrznym⁵, w unii celnej UE oraz w obszarze podatku VAT i podatku akcyzowego.

W związku z tym wszystkim zainteresowanym stronom, a w szczególności podmiotom gospodarczym, przypomina się o sytuacji prawnej po zakończeniu okresu przejściowego (część A poniżej). W niniejszym zawiadomieniu wyjaśniono również pewne istotne postanowienia dotyczące wystąpienia zawarte w umowie o wystąpieniu (część B

¹ Państwo trzecie to państwo niebędące członkiem UE.

² Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7 („umowa o wystąpieniu”).

³ Okres przejściowy może, przed dniem 1 lipca 2020 r., zostać jednorazowo przedłużony o rok lub dwa lata (art. 132 ust. 1 umowy o wystąpieniu). Rząd Zjednoczonego Królestwa jak dotąd wykluczył takie przedłużenie.

⁴ Z zastrzeżeniem niektórych wyjątków przewidzianych w art. 127 umowy o wystąpieniu, z których żaden nie jest istotny w kontekście niniejszego zawiadomienia.

⁵ W szczególności umowa o wolnym handlu nie przewiduje takich zasad rynku wewnętrznego (w obszarze towarów i usług), jak zasada wzajemnego uznawania, zasada kraju pochodzenia i harmonizacja. Umowa o wolnym handlu nie znosi również formalności celnych i kontroli celnych, w tym formalności dotyczących pochodzenia towarów i materiałów użytych do ich wytworzenia, ani zakazów i ograniczeń przywozowych i wywozowych.

poniżej), a także przepisy mające zastosowanie w Irlandii Północnej po zakończeniu okresu przejściowego (część C poniżej).

Zalecenia dla zainteresowanych stron:

W celu uwzględnienia skutków określonych w niniejszym zawiadomieniu zainteresowanym stronom w szczególności zaleca się:

- zapewnienie poddania odpowiednim zabiegom drewnianych materiałów opakowaniowych (takich jak palety) stosowanego w handlu między UE a Zjednoczonym Królestwem; oraz
- dostosowanie kanałów dystrybucji, w szczególności gdy przywóz roślin jest zakazany lub podlega szczególnym ograniczeniom.

A. SYTUACJA PRAWNA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU PRZEJŚCIOWEGO

Po zakończeniu okresu przejściowego przepisy UE w dziedzinie zdrowia roślin nie będą już miały zastosowania do Zjednoczonego Królestwa⁶. Ma to w szczególności następujące skutki:

1. WPROWADZANIE ROŚLIN, PRODUKTÓW ROŚLINNYCH LUB INNYCH PRZEDMIOTÓW DO UE

Zgodnie z art. 40 rozporządzenia (UE) 2016/2031⁷ wprowadzanie do Unii określonych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów jest zakazane. Wykaz roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów objętych zakazem znajduje się w załączniku VI do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072⁸.

Zgodnie z art. 41 rozporządzenia (UE) 2016/2031 określone rośliny, produkty roślinne i inne przedmioty wymienione w załączniku VII do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072 mogą być wprowadzane do Unii tylko wówczas, gdy spełniają wymogi szczególne określone we wspomnianym załączniku. Wymogi te mogą składać się z zestawu opcji, takich jak pochodzenie z państw wolnych od odnośnych agrofagów, pochodzenie z obszarów wolnych od odnośnych agrofagów lub podleganie systemowi certyfikacji w odniesieniu do przeprowadzania inspekcji, pobierania próbek, przeprowadzania testów, poddawania zabiegom lub wprowadzania innych środków zapewniających eliminację odnośnych agrofagów.

Na przykład:

⁶ W odniesieniu do stosowania przepisów UE dotyczących zdrowia roślin w Irlandii Północnej zob. część C niniejszego zawiadomienia.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4.

⁸ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, Dz.U. L 319 z 10.12.2019, s. 1.

- przywóz bulw gatunków *Solanum* L. (w tym ziemniaka jadalnego) i jego mieszańców jest co do zasady zabroniony⁹;
- w przypadku przywozu owoców gatunków *Citrus*, *Malus* i *Pyrus*, które mogą pochodzić z innych państw trzecich i zostały ponownie wywiezione ze Zjednoczonego Królestwa do Unii, wymagane jest świadectwo fitosanitarne i przywóz ten podlega wymogom szczególnym w odniesieniu do pochodzenia tych owoców z państw, obszarów lub miejsc produkcji wolnych od odnośnych agrofagów, informacji dotyczących identyfikowalności lub urzędowych kontroli i przeglądów dotyczących obecności tych agrofagów¹⁰;
- drewniane materiały opakowaniowe, niezależnie od tego, czy są one faktycznie wykorzystywane w transporcie wszelkiego rodzaju przedmiotów, można wprowadzać do Unii jedynie pod warunkiem, że są one zgodne z wymogami dotyczącymi poddania odpowiednim zabiegom i opatrzenia odpowiednim znakiem, które to wymogi zostały określone w międzynarodowym standardzie FAO dla środków fitosanitarnych nr 15 („ISPM 15”)¹¹.

2. URZĘDOWE KONTROLE PRZYWOZU

Zgodnie z art. 72 rozporządzenia (UE) 2016/2031 wprowadzanie do Unii roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wymienionych w części A załącznika XI do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072 wymaga posiadania świadectwa fitosanitarnego, a przywóz do odpowiednich stref chronionych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wymienionych w załączniku XII do tego rozporządzenia wymaga posiadania dodatkowych gwarancji fitosanitarnych. Dotyczy to na przykład przywozu ze Zjednoczonego Królestwa lub przewozu przez Zjednoczone Królestwo pomidorów, granatów, oddzielonej kory drzew iglastych lub drewna wielu gatunków, takich jak *Platanus* L., *Populus* L. lub drzew iglastych.

Towary te podlegają kontrolom urzędowym w punktach kontroli granicznej na podstawie art. 47–64 rozporządzenia (UE) 2017/625¹². Dotyczy to na przykład przywozu ze Zjednoczonego Królestwa lub przewozu przez Zjednoczone Królestwo melonów, fig, owoców kawy, liści herbaty, orzechów brazylijskich, szparagów, ogórków, kapusty lub cebuli. W przypadku przywozu ze Zjednoczonego Królestwa niektórych kategorii roślin kontrole identyfikacyjne i kontrole bezpośrednie można przeprowadzać rzadziej, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1756/2004¹³.

⁹ Pkt 15–17 załącznika VI do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072, w których określono również odnośne wyjątki.

¹⁰ Pkt 61, 64, 65 i 66 załącznika VII do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072.

¹¹ Art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/2031.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, Dz.U. L 095 z 7.4.2017, s. 1.

¹³ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1756/2004 z dnia 11 października 2004 r. określające szczegółowe warunki dla wymaganych dowodów oraz kryteria rodzaju i poziomu redukcji kontroli zdrowia roślin,

Zgodnie z art. 73 rozporządzenia (UE) 2016/2031 wprowadzanie do Unii wszystkich innych roślin wymienionych w części B załącznika XI do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072, mianowicie roślin takich jak owoce, warzywa lub kwiaty cięte, które nie podlegają żadnym wymogom szczególnym dotyczącym przywozu, również wymaga posiadania świadectwa fitosanitarnego. Rośliny te podlegają przepisom art. 44–46 rozporządzenia (UE) 2017/625, w których określono minimalne kontrole przywozu oparte na analizie ryzyka.

B. ISTOTNE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WYSTĄPIENIA ZAWARTE W UMOWIE O WYSTĄPIENIU

Art. 41 ust. 1 umowy o wystąpieniu stanowi, że istniejący i możliwy do indywidualnego zidentyfikowania towar, który został legalnie wprowadzony do obrotu w UE lub w Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego, może być nadal udostępniany na rynku Unii lub Zjednoczonego Królestwa oraz być przedmiotem obrotu między tymi dwoma rynkami, zanim dotrze do użytkownika końcowego.

Na podmiocie gospodarczym, który powołuje się na to postanowienie, spoczywa ciężar wykazania, na podstawie wszelkich odpowiednich dokumentów, że towar został wprowadzony do obrotu w UE lub Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego¹⁴.

Do celów tego postanowienia „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwszą dostawę towaru na rynek w celu dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej, za opłatą lub nieodpłatnie¹⁵. „Dostawa towaru na rynek w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania” oznacza, że „istniejący i możliwy do indywidualnego zidentyfikowania towar, po zakończeniu etapu produkcji, jest przedmiotem pisemnej lub ustnej umowy między co najmniej dwiema osobami prawnymi lub fizycznymi dotyczącej przeniesienia własności, dowolnych innych praw rzeczowych lub posiadania w odniesieniu do tego towaru, bądź towar ten jest przedmiotem oferty złożonej osobie prawnej lub fizycznej lub osobom prawnym lub fizycznym w celu zawarcia takiej umowy”¹⁶.

Przykład: Przesyłka bulw gatunku *Solanum* L. sprzedana przez producenta z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie hurtownikowi z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie przed końcem okresu przejściowego może być nadal przywożona dalej do UE.

Pozostaje to bez uszczerbku dla kontroli fitosanitarnych, które mogą mieć zastosowanie do przywozu po zakończeniu okresu przejściowego.

produktów roślinnych lub innych produktów wymienionych w części B załącznika V do dyrektywy Rady 2000/29/WE, Dz.U. L 313 z 12.10.2004, s. 6.

¹⁴ Art. 42 umowy o wystąpieniu.

¹⁵ Art. 40 lit. a) i b) umowy o wystąpieniu.

¹⁶ Art. 40 lit. c) umowy o wystąpieniu.

C. PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE W IRLANDII PÓLNOCNEJ PO ZAKOŃCZENIU OKRESU PRZEJŚCIOWEGO

Po zakończeniu okresu przejściowego stosuje się Protokół w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej („protokół IE/NI”)¹⁷. Protokół IE/NI, którego początkowy okres stosowania wynosi 4 lata po zakończeniu okresu przejściowego, podlega okresowemu zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Ustawodawcze Irlandii Północnej¹⁸.

Zgodnie z protokołem IE/NI pewne przepisy prawa UE mają zastosowanie również do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej. Ponadto UE i Zjednoczone Królestwo uzgodniły w protokole IE/NI, że w zakresie, w jakim przepisy UE mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej, Irlandia Północna jest traktowana jak państwo członkowskie¹⁹.

Protokół IE/NI przewiduje, że przepisy UE dotyczące zdrowia roślin mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej²⁰.

Oznacza to, że odniesienia do UE w częściach A i B niniejszego zawiadomienia należy rozumieć jako odniesienia obejmujące Irlandię Północną, podczas gdy odniesienia do Zjednoczonego Królestwa należy rozumieć jako odniesienia dotyczące wyłącznie Wielkiej Brytanii.

W szczególności oznacza to między innymi:

- rośliny i produkty roślinne przemieszczane z Irlandii Północnej do UE nie są wprowadzaniem/przywozem (zob. sekcja A powyżej);
- rośliny i produkty roślinne przemieszczane z Wielkiej Brytanii do Irlandii Północnej są wprowadzaniem/przywozem (zob. sekcja A powyżej);
- środki zarządzania ryzykiem, takie jak strefy chronione, ustanawiane są w Irlandii Północnej na podstawie przepisów UE dotyczących zdrowia roślin.

Protokół IE/NI wyklucza jednak możliwość, by Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej

- uczestniczyło w podejmowaniu decyzji i kształtowaniu decyzji Unii²¹;
- wszczyłałoby procedury sprzeciwu, procedury ochronne lub postępowania arbitrażowego w zakresie, w jakim dotyczą one przepisów, norm, ocen,

¹⁷ Art. 185 umowy o wystąpieniu.

¹⁸ Art. 18 protokołu IE/NI.

¹⁹ Art. 7 ust. 1 umowy o wystąpieniu w związku z art. 13 ust. 1 protokołu IE/NI.

²⁰ Art. 5 ust. 4 protokołu IE/NI i sekcja 41 załącznika 2 do tego protokołu.

²¹ W przypadku gdy konieczne będą wymiana informacji lub wzajemne konsultacje, odbędą się one we wspólnej doradczej grupie roboczej ustanowionej na mocy art. 15 protokołu IE/NI.

rejestracji, świadectw, zatwierdzeń i zezwoleń wydanych lub przeprowadzonych przez państwa członkowskie UE²².

Na stronie internetowej Komisji poświęconej przepisom UE dotyczącym zdrowia roślin (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosecurity_en) znajdują się ogólne informacje na temat prawodawstwa Unii mającego zastosowanie do roślin. W razie potrzeby na stronach tych będą zamieszczane dodatkowe informacje.

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności

²² Art. 7 ust. 3 akapit piąty protokołu IE/Ni.